

24

597.7 (455) J/E

SVENSK INSEKTFAUNA

UTGIVEN

AV

ENTOMOLOGISKA FÖRENINGEN I STOCKHOLM

11

TVÅVINGAR. DIPTERA

FÖRSTA UNDERORDNINGEN

ORTHORAPHA.

FÖRSTA GRUPPEN

MYGGOR. NEMOCERA

FAM. 12—13.

AV

EINAR WAHLGREN

HÄFT. I.

Universitetet i Oslo
Zoologisk Museums
Bibliotek
Sars gate 1, N-0562 Oslo

75NZO2947

UPPSALA 1921

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.-B.

DIPTERA.

1.

FÖRSTA UNDERORDNINGEN.

ORTHORAPHA.

FÖRSTA GRUPPEN.

MYGGOR. NEMOCERA.

Fam. 12—13.

Av

EINAR WAHLGREN.

12. Fam. **Svampmyggor. Fungivoridæ.** **(Mycetophilidæ.)**

(Ang. skillnaden mell. *Fungivoridæ* och den nästfölj.
fam. *Lycoriidæ* se denna!)

Svampmyggorna äro medelstora — smärre, myggliknande arter med smärt kroppsform, kortare eller längre, stundom mycket långa, mångledade antenner och långa ben.

Huvudet är merändels rundat, ofta lågt sittande, med hos båda könen bred panna och bär utom de vanliga facettögonen 2—3 punktögon, vilkas ställning är karakteristisk för de olika släktena, 3- eller 4-ledade, oftast inåtböjda palper och 12—17-ledade antenner, vilkas 2 inre leder, rotlederna, äro annorlunda gestaltade än de yttre, s. k. gissellederna.

Ryggskölden är oftast oval, mer eller mindre högvälvd. Bakkroppen är 6—9-ledad, smärt, cylindrisk eller oval, vanl. vid roten starkt sammandragen och oftast från sidorna tillplattad. ♂ har ett tydligt, ofta ganska komplicerat parnings-

organ, ♀ ett kort ägglägningsrör. Benens höfter äro starkt utvecklade och mycket förlängda, lären mer eller mindre förtjockade och från sidorna hoptryckta, skenbenen vanl. smärta, de båda bakre paren vanl. försedda med 2 sporrar och med rader av svagare eller starkare borst.

Vingarna äro ovala, stund. tydligt håriga. Kantribban när 3. längsribbens spets eller därutöver. Hjälpribban växlar i storlek. 1. längsribban är som vanligt enkel och utmynnar i framkanten. Från densamma utgår i form av ett tvärribbliknande stycke 3. längsribban, som är enkel eller 2-, säll. 3-grenad. Dess främre gren utgår stundom nära ribbens rot och är då tvärribbliknande. 3. längsribban är med främre tvärribban förbunden med den 2-kluvna 4. längsribban. 5. längsribban är likaledes i regel 2-kluven och stund. med en bakre tvärribba förbunden med 4. längsribban.

Larverna äro långsträckt, cylindriska, mjukhudade, vita, utan fötter och vanl. även utan hår eller borst. Huvudet är litet, starkt kitiniserat, vanligen brunt eller svart med ytterst små, rudimentära antenner. De leva i svampar eller multnande vegetabilier. Puppen är vit och vilar vanl. i en tunn kokong. De fullbildade myggorna träffast mest i skogar.

Svampmyggorna äro sedan ZETTERSTEDTS tid ej eller obetydligt studerade i vårt land, och att döma av förhållandet i Finland är det sannolikt att vi ha betydligt flera arter än de nedan beskrivna. Översiktstabellerna äro i några fall rätt osäkra, emär arterna variera starkt och ofta ej kunna säkert åtskiljas annat än genom mikroskopisk undersökning av ♂-organen. Då detta organs byggnad hos många av ZETTERSTEDTS arter ännu icke är känd, har i det följande endast i särskilt kritiska fall hänsyn tagits till det samma.

Litteratur.

J. WINNERTZ. Beitrag zu einer Monographie der Pilzmücken. — Verh. zool.-bot. Ges. Wien XIII. 1863.

A. JOHANNSEN. Genera insectorum. Diptera. Fam. Mycetophilidae. Bruxelles 1909.

CARL LUNDSTRÖM. Beiträge zur Kenntniss der Dipteren Finlands. I, IV, VIII, IX. — Acta Soc. Fauna et Flora Fennica 29 (1907), 32 (1909), 36 (1912), 39 (1914). Av samme förf. äro även några svenska arter beskrivna i Ann. Mus. Nat. Hungarici XI (1913), XIV (1916).

KARL LANDROCK. Die Pilzmücken Mährens. — Zeitschr. nähr. Landesmus. XII—XIV, 1912—1914.

Här återgivna figurer äro hämtade från WINNERTZ (93—96, 99, 101, 106, 108, 114, 115), VAN DER WULP (90—92, 97—98, 100, 102—105, 107, 116), och LUNDSTRÖM (109—113).

Översikt av underfamiljer och släkten.

- I. Bakre tvärribban finnes, eller också är 4. längsribban för-
enad med 5. ett stycke på det ställe, där tvärribban an-
nars finnes.
 - A. Främre tvärribban tydlig.
 1. 3. längsribban gaffelkluve (dess främre gren en-
dast hos *Bolitophila trullata* starkt förkortad och
mycket tunn).
 - a. Främre och bakre tvärribborna på ungefär
lika avstånd från vingroten.
 - α. 3. längsribbens främre gren ännu en gång
gaffelkluve. — 1. *Pachyneurinae*.
 1. *Pachyneura*.
 - β. 3. längsribbens främre gren enkel. — 3.
Mycetobinae.
 - *. Hjälpribban nående åtminstone $\frac{1}{4}$ av
vinglängden. 3. *Mycetobia*.
 - ** . Hjälpribban mycket kort.
 - †. 4. längsribban klyver sig utan-
för 3. längsribbens rot.
 4. *Ditomyia*.
 - ††. 4. längsribban klyvning innan-
för 3. längsribbens rot.
 5. *Symmerus*.
 - b. Bakre tvärribban mycket närmare vingroten
än den främre. — 2. *Bolitophilinae*.
 2. 3. längsribban enkel. — 4. *Diadocidinae*.
 6. *Diadocidia*.
- B. Rotdelarna av 3. och 4. längsribborna sammansmälta
till det ställe, där främre tvärribban annars brukar
finnas.
 1. Antenner korta, ofta tillplattade. — 5. *Cero-
platinæ*.

- §. Hjälpribban utmynnar vid eller något utanför 3. längsribbans rot. 21. *Boletina*.
- §§. Hjälpribban utmynnar långt innanför 3. längsribbans rot. 22. *Leia*.
- ††. Hjälpribban utan bakre, tvärribbliknande gren.
- §. 5. längsribbans gaffelgrening under eller innanför 4. längsribbans. 21. *Boletina*.
- §§. 5. längsribbans gaffelgrening utanför 4. längsribbans.
- ×. Sidopunktögon skilda från facettögonkanten. Bakhöfter baktill vid roten utan borst. 23. *Coclosia*.
- ××. Sidopunktögonen tätt intill ögonkanten. Bakhöfter baktill vid roten med ett borst. 27. *Phronia*.
- β. Hjälpribban vanl. mycket kort, i annat fall mynnande i 1. längsribban eller med fri spets.
- *. Kantribban tydligt nående förbi spetsen av 3. längsribban.
- ‡. Yttre punktögonen tydligt skilda från facettögonkanten. 24. *Megophthalmidia*.
- ††. Yttre punktögon sittande tätt intill facettögonens kant.
- §. Framre tvärribban i linje med 3. längsribban, vars rot den därför tyckes vara. 25. *Docosia*.

- §§. Framre tvärribban i tydlig vinkel mot 3. längsribban.
- ×. Hjälpribban mer än hälften så lång som basfältet, mynnande i 1. längsribban.
- ~. Bakskenbenens borst korta, obetydligt längre än skenbenet bredd. 26. *Trichonta*.
- ≈. Bakskenbenens borst vanl. i 3 rader, mer än dubbelt så långa som skenbenets bredd. 36. *Dynatosoma*.
- ××. Hjälpribban kortare än halva basfältet.
- ~. 5. längsribbans klyvning utanför den 4:s. Bakhöfter baktill vid roten med ett borst. 27. *Phronia*.
- ≈. 5. längsribban kluven under eller innanför den 4. Bakhöfter utan dylikt borst. 32. *Epicypsa*.
- ***. Kantribban ej nående förbi spetsen av 3. längsribban.
- ‡. 2. palpleden starkt förstorad, tillplattat oval. Antenner mycket korta, föga längre än huvudet. 28. *Polyxena*.

††. 2. palpledens ej förtjockad. Antenner längre.

§. Bakhöfter baktill vid roten med ett borst. Bakskenbenens borst svaga, vanl. ej eller knappt längre än skenbenets bredd.

×. 5. längsribban kluven innanför den 4.

~. Analribban stark och plötsligt avbruten.

29. *Rhymosia*.

≈. Analribban tunn.

30. *Allodia*.

××. 5. längsribban kluven utanför den 4.

~. 4. längsribban kluven utanför spetsen av basfältet.

27. *Phronia*.

≈. 4. längsribban kluven innanför spetsen av basfältet.

31. *Exechia*.

§§. Bakhöfter vid roten utan borst. Bakskenbenens borst starka och åtminstone dubbelt så långa som skenbenets bredd.

×. Hjälpribban mynnande i 1. längsribban.

36. *Dynatosoma*.

××. Hjälpribban slutande med fri spets.

~. ♂-organ ovanligt stort och hylslikt, ♀ med en borstfrans på buksidan av 6. bakkroppsleden.

38. *Opistholoba*.

≈. Parningsorgan annorlunda.

|. 3 punktögon, det mellersta mycket litet.

○. 5. längsribbans gaffelgrenar bilda en mycket spetsig vinkel och divergera svagt från varandra; deras klyvning under eller något innanför 4. längsribbans.

32. *Epicrypta*.

○○. 5. längsribbans gaffelgrenar mot spetsen svagt konvergerande; deras klyvning utanför 4. längsribbans.

33. *Mycothera*.

||. 2 punktögon.

37. *Fungivora*.

I. Underfam. **Pachyneurinae**.

I. Slkt. **Pachyneura** ZETT.

Antenner 17-ledade, ungefär hälften så långa som kroppen. Vinge, se fig. 90.

I. *P. fasciata* ZETT. Fig. 90. Glänsande svart. Bakkropp med gula ledgränser. Lår utom i spetsen gula. Vingar gråaktiga, vid roten gulaktiga, vid spetsen bruna; vingmärke och ribbor bruna. Längd 13—16 mm. — Norrb., Lappl. (6).

Fig. 90. Vinge av *Pachyneura*.

